

การจัดทำป้ายบอกเล่าเรื่องราวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามเส้นทางจักรยาน จังหวัดเลย⁸

ปณัฐภาว จันทน์บุญเรือง, Ph.D.⁹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจตามเส้นทางจักรยาน ในการจัดทำเนื้อหาสาระและออกแบบเนื้อหาสาระและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นการใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสมผสานในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนบุคคลจากหน่วยงานรัฐ รัฐบาลวิสาหกิจ หน่วยงานที่เป็นเจ้าของพื้นที่ตามเส้นทางจักรยาน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สื่อมวลชน นักปั่นจักรยาน นักท่องเที่ยว และชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Random sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูลมาจากกลุ่มเดียวกัน ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบระดมสมอง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและเชิงปริมาณ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) การเปิดรับสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจในภาพรวมอยู่ระดับมาก โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวสายที่ 3 "เส้นทางเที่ยวธรรมชาติ" และเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวสายที่ 2 "เส้นทางเลาะขานตำนานเมืองเลย" มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเส้นทางท่องเที่ยวสายที่ 1 "เส้นทางธรรมไหว้พระนมัสการพระพุทธ" เป็นลำดับรองลงมา แต่ก็มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนั้น เหตุผลการเลือกเปิดรับสารแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 สาย ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ 2) การออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 7 ป้าย ได้แก่ วัดทับมิ่งขวัญ วัดโพธิ์ชัยมงคล วัดศรีภูมิ วัดศรีบุญเรือง วัดศรีวิชัย พระแก้วเมืองเลย และศาลเจ้าพ่อเมืองโสมและศาลเจ้าพ่อเมืองแสน ให้ความสำคัญกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งระบุให้เน้นคุณภาพด้านเนื้อหา ให้สมบูรณ์และถูกต้อง มีภาพประกอบเหมาะสม กลมกลืนกับสีพื้นหลัง การให้สีตัวอักษร ข้อความไม่ควรหนาแน่น มีความเชื่อมโยงไปด้วยกันทั้งเนื้อหา ภาพ และส่วน

⁸ ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁹ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ดิจิทัล คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ประกอบกรออกแบบ และผลการสำรวจความพึงพอใจต่อบ้ายบอกเรื่องราว พบว่า มีการตอบรับมาทางที่ดีเป็นที่พึงพอใจในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: บ้ายบอกเล่าเรื่องราว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมการท่องเที่ยว

The Creation of Storytelling Sign In an Eco-Tourism Attraction along with Bicycle Route in Loei Province

Abstract

The objectives of this research were to study eco-tourism attractions along bicycle routes in Loei province and to design information and storytelling signs at eco-tourism spots along bicycle routes in Mueang Loei district, Loei. This research was conducted by implementing quantitative and qualitative research methods. The 400 samples were the representatives from government sectors, private sectors, organizations involving with the areas of bicycle routes, tourism organization officers, presses, cyclists, tourists and communities in Mueang Loei district, Loei province who were selected using random sampling technique. The 30 informants were selected through purposive sampling technique from the sample group. The research tools comprised questionnaire, interview, and brain-storming form. The qualitative data was analyzed through content analysis whereas the quantitative data was analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows. 1) It was found that information receiving about eco-tourism attractions was averagely at high level. For the importance of the routes, the tourism route number 3 “natural tourism route” and tourism route number 2 “Mueang Loei story and Legend Route” were averagely scored the highest by the tourists, followed by the tourism route number 1 “Dharma and Lord Bhddha Worshipping route which was also scored at high level. In addition, the reasons for receiving the information about the 3 tourism routes were at high level as overall and individual aspects. 2) There were 7 signs designed and installed for telling the stories of eco-tourism attractions at Tub Mingkwan temple, Phochai Mongkol temple, Sri Bunrueang Temple, Sriwichai temple, Prakeaw Mueang

Loei Temple, and the spirit house of Chao Por Mueang Som and Chao Por Mueang Saen in order to meet the tourists' requirements focusing on the quality of content with completeness, accuracy, and appropriate illustrations smoothly blended into background color, colors of letters, amount and size of texts, linkage between content and illustrations, and elements of the design. The survey results showed that the informants were satisfied with the storytelling signs, averagely at the highest level.

Keywords: Storytelling Sign, Eco-Tourism Attraction, Tourism Activities

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ต้องรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น โดยการอนุรักษ์ควบคู่กับการดูแลรักษาและคงไว้ รวมทั้งพัฒนาจิตสำนึกและความเข้าใจของนักท่องเที่ยวในการทำคุณประโยชน์ให้แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่ปรากฏในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (อุดม เขยกิจวงศ์และคณะ, 2554 : 67) ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีศักยภาพสูง อาทิ กิจกรรมการท่องเที่ยวแบบ "Low Carbon Tourism" เข้ามาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนวิถีชีวิตแนวใหม่ในขณะที่โลกกำลังเผชิญวิกฤตการณ์โลกร้อน อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon city) และเศรษฐกิจแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Economy) ที่วนกลับไปช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะสามารถลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) หรือก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศที่มีปริมาณสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว (กุลฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา, 2557 : ออนไลน์) โดยเริ่มจากวิถีสไตล์ทำการเปลี่ยนแปลงทัศนคติลดการใช้พลังงาน หันมาเดิน วิ่ง ปั่นจักรยาน หรือพายเรือ ลักรสอาหารพื้นเมือง พักโรงแรมสีเขียว หรือโฮมสเตย์ ไม่ควรเพิ่มขยะให้ชุมชน ออกไปเรียนรู้และสัมผัสวัฒนธรรมที่แตกต่าง ทำความรู้จักกับชาวบ้านและวิถีชีวิตประจำวัน ฯลฯ (นิตยสาร MBA Magazine E-Book, 2559 : ออนไลน์) เปิดโอกาสให้ชีวิตได้ศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติและใช้

ชีวิตให้ช้าลง (Slow Life) ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3 R ได้แก่ Reuse Reduce Recycle อย่างครบวงจร (เสาวลักษณ์ พิธิษฐไพฑูรย์, 2558 : ออนไลน์)

จากการกล่าวข้างต้น ประกอบกับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเลยที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งธรรมชาติที่สำคัญ มีสภาพภูมิอากาศ ทิวทัศน์ที่สวยงาม ไม้ดอกเมืองหนาวนานาชนิด ฯลฯ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต โบราณสถาน โบราณวัตถุ ภาษาและวรรณกรรม ตลอดจนพิธีกรรม การละเล่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดเลย, 2557 : 56) สอดรับกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กำหนดให้จังหวัดเลยเป็น 1 ในเมืองต้องห้าม...พลาด มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก พัฒนาเส้นทางจักรยาน โดยการปรับพื้นที่เดิมให้เป็นลู่อจักรยานที่มีมาตรฐานเพื่อส่งเสริมการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว (Sports for Tourism) และสร้างเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชน ทั้งในพื้นที่ท่องเที่ยวเดิมและพื้นที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่

ด้วยการชานรับนโยบายการท่องเที่ยวของนายวิโรจน์ จิระรังสรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลยในขณะนั้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแบบไม่เอาถ่าน หรือ “Low Carbon Tourism” ด้วยการส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวหันมาปั่นจักรยาน 2 ล้อ เพื่อเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว “อย่างไรไม่เร่งรีบ” เพื่อต้านภาวะโลกร้อน ผ่านโครงการและกิจกรรมมากมาย อาทิ “รักเลย รักสุขภาพ..ปั่นจักรยานทุกวันพุธ” “Bike for Dad ปั่นเพื่อพ่อ” “Bike for Mom ปั่นเพื่อแม่” “รักษ์โลกปั่นจักรยาน 2 ล้อ” และ “ปั่นเลย ลง โขง 1 และ 2” ยิ่งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเลยได้รับการกล่าวขานเป็นอันดับต้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวถวิลหาอย่างต่อเนื่อง โดยปั่นจักรยาน ไปตามเส้นทางในเมืองเลย ได้แก่ 1) เส้นทางธรรมไหว้พระนมัสการพระพุทธรูป เริ่มจากศาลหลักเมือง-ศาลเจ้าพ่อกุดกุดป่อง วัดทับมิ่งเมือง วัดศรีบุญเรือง มูลนิธิสว่างศรีธรรม วัดศรีวิชัยนาราม วัดศรีภูมิ สิ้นสุดวัดศรีสุทธาวาส (พระอารามหลวง) 2) เส้นทางเล่าขานตำนานเมืองเลย เริ่มจากพิพิธภัณฑ์เมืองเลย ศาลหลักเมือง-ศาลเจ้าพ่อกุดกุดป่อง ศาลเจ้าแม่เมืองแสน หงส์คู่ลอยฟ้า สิ้นสุดสะพานแขวนแม่น้ำเลย 3) เส้นทางเที่ยวธรรมชาติ เริ่มจากสวนสาธารณะกุดป่อง สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ฯ ป่าเลิงใหญ่วนอุทยานภูบ่อปิด

ปั่นเลียนเลนจักรยานริมน้ำเลย (เพชรรัตน์
น้อยวรรณ, 2559)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา
การจัดทำป้ายบอกเล่าเรื่องราว เพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเส้นทางจักรยาน
จังหวัดเลย เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวหัน
มานิยมปั่นจักรยานท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นใน
เส้นทางปั่นจักรยานดังกล่าว ทั้ง 3 เส้นทาง
อันจะนำมาซึ่งการนำข้อมูลมาประกอบใน
การขับเคลื่อนแหล่งท่องเที่ยวผ่านนโยบาย
แผน และกิจกรรม ตลอดจนการนำป้าย
ประชาสัมพันธ์ต่อยักษ์เพื่อปลูกฝัง ให้
ความรู้ บอกกล่าว เชิญชวนนักท่องเที่ยว
แวะพักและชื่นชมดูดีมีกลิ่นอายของแหล่ง
ท่องเที่ยวจนเกิดความเพลิดเพลิน และเกิด
ความตระหนักถึงคุณค่าและให้ความ
ร่วมมือในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของ
ชุมชนให้ยั่งยืน และเมื่องานวิจัยสิ้นสุดลง
คาดว่าจะได้แนวทางจากกระบวนการวิจัย
เข้าไปช่วยกิจกรรมการปั่นจักรยานเพื่อ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน รวมทั้งได้
เนื้อหาสาระข้อมูลประกอบการจัดทำ
นโยบาย การจัดทำแผน กิจกรรมเกี่ยวกับ
การนำสื่อมาใช้ประชาสัมพันธ์การ
ท่องเที่ยวในระดับอำเภอ จังหวัดและ
ประเทศ เป็นแนวทางดึงดูดนักท่องเที่ยวให้
เข้ามาท่องเที่ยวภายในอำเภอและจังหวัด
เพิ่มมากขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้และลดการ

ใช้พลังงานที่เป็นพิษกับแหล่งท่องเที่ยวและ
เกิดการปลูกฝังให้นุรักษ์และใส่ใจต่อ
แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทาง
จักรยานในการจัดทำเนื้อหาสาระสำหรับป้าย
บอกเล่าเรื่องราว อำเภอเมือง จังหวัดเลย
2. เพื่อออกแบบเนื้อหาสาระและ
จัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทาง
จักรยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

คำถามหลักในการวิจัย

ข้อมูล รวมทั้งการออกแบบ
เนื้อหาสาระและจัดทำป้ายบอกเรื่องราว
เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยาน อำเภอ
เมือง จังหวัดเลย เป็นอย่างไร

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่
เป็นการรบกวนลักษณะทางธรรมชาติที่เป็น
ระบบนิเวศ โดยมุ่งหวังในด้านความรู้ เกิด
ความพอใจต่อทัศนียภาพ พืชพรรณและ
สัตว์ตามธรรมชาติ รวมทั้งเข้าใจวัฒนธรรม
ประวัตติความเป็นมาของสิ่งแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ สภาพสังคมและชีวิตของคนใน
ท้องถิ่น บนพื้นฐานความรู้และความ

รับผิดชอบ รวมถึงศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น เป็นการเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่ง ธรรมชาติ (The Ecotourism Society, 1991) เดินทางขึ้นชมศึกษาเรียนรู้และ เพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพพืชพรรณและ สัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ (Hector Ceballos-Lascurain, 1991) มีการส่งเสริม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ว่าจะเป็น ชมทิวทัศน์ธรรมชาติ ปีน / ไต่เขา พักแรม ด้วยเต็นท์ เครื่องนอนขนาดเล็ก ล่องแพยาง / แพไม้ไผ่ พักผ่อนรับประทานอาหาร ทิวย น้ำตก วินด์เซิร์ฟ รวมทั้งงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมปั่นจักรยานไปตามเส้นทาง ท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติและแหล่ง วัฒนธรรม ในอำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่ง อาศัยข้อมูลที่กำลังมาประยุกต์ เทียบเคียง ในการศึกษาให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เส้นทางปั่นจักรยานการท่องเที่ยว อำเภอเมือง จังหวัดเลย ได้รับการพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล โดย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเกี่ยวกับการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวลงสู่ทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดเลยผ่านแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560) จังหวัดเลย ที่มี ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ สวยงามและหลากหลาย ตามเส้นทาง จักรยานที่รองรับนักท่องเที่ยวตลอด 2

ข้างทาง (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและ การสื่อสาร สำนักงานจังหวัดเลย, 2558 : ออนไลน์) ได้แก่ 1) เส้นทางธรรมไหว้พระ นมัสการพระพุทธ เริ่มจากศาลหลักเมือง- ศาลเจ้าพ่อกุดป่อง วัดทับมิ่งเมือง วัดศรีบุญ เรือง มูลนิธิสว่างศีลธรรม วัดศรีวิชัยนาราม วัดศรีภูมิ สิ้นสุดวัดศรีสุทธาวาส (พระ อารามหลวง) 2) เส้นทางเล่าขานตำนาน เมืองเลย เริ่มจากพิพิธภัณฑสถานเมืองเลย ศาลหลักเมือง-ศาลเจ้าพ่อกุดป่อง ศาลเจ้า แม่เมืองแสน หงส์คู่ลอยฟ้า สิ้นสุดสะพาน แขนวนม่น้ำเลย และ 3) เส้นทางเที่ยว ธรรมชาติ เริ่มจากสวนสาธารณะกุดป่อง มาที่สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ฯ ป่า เลิงใหญ่ วนอุทยานภูบ่อปิด บันเลียบเลน จักรยานริมน้ำเลย

3. แนวคิดเกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์ มุ่งเน้นการเผยแพร่ การ กระจายข่าวสาร เรื่องราว นโยบาย วัตถุประสงค์ กิจกรรม ผลงานและการ ดำเนินงานขององค์กรที่ต้องอาศัยเครื่องมือ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด ทั้งในระดับ ชุมชน ท้องถิ่น หรือทั่วประเทศ เพื่อให้เกิด ความเข้าใจ ยอมรับ เชื่อถือศรัทธา เกิด ความนิยมชมชอบและให้ความร่วมมือ สนับสนุน จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตามความต้องการในที่สุด (ปฤษฎาง จันทรบุญเรือง, 2562 : 18) ซึ่งงานวิจัยได้

นำแนวคิดประชาสัมพันธ์มาเป็นหลักการ นำป้ายบอกเรื่องราวมาใช้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทาง จักรยานให้มีประสิทธิภาพ

4. แนวคิดเกี่ยวกับสาร เป็น เนื้อหาสาระ เรื่องราว สัญลักษณ์ รูปภาพ ข้อความ คำพูด สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และเอกสารที่สามารถสื่อความหมาย หรือนำไปตีความหมายเป็นที่รู้และเข้าใจ สอดคล้องกับค่านิยม ให้ประโยชน์ ตอบสนองความพึงพอใจ และกระตุ้นแรงจูงใจ ความสนใจของประชาชน นอกจากนี้ ชาวสารต้องมีความชัดเจน โดยใช้ภาษา หรือถ้อยคำที่ง่ายแก่การเข้าใจและสามารถ จดจำ ซึ่งอาจทำเป็นหัวข้อ คำขวัญที่สั้น ๆ ง่าย ๆ และพยายามให้ประชาชนรับสารโดย ไม่ยากลำบาก ไม่ต้องเสาะแสวงหาสาระ หรือเรื่องราวที่ผู้ส่งสารส่งไปยังผู้รับสาร ซึ่ง อาจเป็นทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ซึ่งประกอบด้วย สัญลักษณ์ของสาร (Message Code) เนื้อหาของสาร (Message Content) การเลือก หรือ จัดลำดับข่าวสาร (Message Treatment) (สุธี ปิงสุทริวงศ์ สุรพันธ์ เสนานุช และ ยิง ศักดิ์ นันทวิวรรณกุล, 2554) ทั้งนี้ งานวิจัยมีการสำรวจข้อมูล (สาร) เพื่อนำมาออกแบบ ในป้ายบอกเรื่องราวเพื่อให้นักท่องเที่ยว ได้รับความรู้และเข้าใจและเกิดการอนุรักษ์ แหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน

ส่วนป้ายบอกเล่าเรื่องราว เป็น การให้ความรู้ บอกกล่าว การแสดง ตลอดจนการอธิบายข้อมูลและเรื่องราวที่ น่ารู้ น่าสนใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวให้ นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ จนแวะพักและ ขึ้นชมดูดื่มกลืนอายุของแหล่งจนเกิด ความเพลิดเพลิน อีกทั้งยังใช้อธิบายเพื่อ สร้างความเข้าใจและความตระหนักถึง คุณค่าและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์ สถานที่ที่ท่องเที่ยวอย่างถูกวิธีและยั่งยืน ประการ สำคัญ ป้ายบอกเล่าเรื่องราวต้องมีมีขนาด ตัวอักษรที่ใหญ่มองเห็นแต่ไกล มีรูปภาพ ประกอบสวยงาม ใช้สีตัดกันระหว่าง ตัวอักษรและสีพื้น ข้อความอ่านเข้าใจง่าย สั้นชัดเจนได้ใจความ และติดตั้งโดดเด่น พอเหมาะกับระดับสายตา (การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย, 2556 : ออนไลน์)

นอกจากนั้น **การออกแบบสาร** ควรมีเครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่เป็นสากล ใช้สัญลักษณ์แทนตัวอักษร ใช้ ข้อความที่สุภาพ สั้นกะทัดรัด แบบ ตัวหนังสือและสีที่ใช้ควรเป็นมาตรฐาน เดียวกัน ควรเน้นความเรียบง่าย ใช้วัสดุที่ หาได้ง่ายในพื้นที่ มีทั้งตัวหนังสือ (Text) และภาพ (Graphic) ข้อความในป้ายต้องมีความถูกต้องชัดเจน น่าสนใจและเรียกร้อง ความสนใจ ง่ายที่จะอ่าน ง่ายต่อการเข้าใจ สอดรับกับการออกแบบป้าย ควรเน้น ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมตาม

ธรรมชาติและผสมผสานกับศิลปะท้องถิ่น ขนาดของแผ่นป้ายพอเหมาะกับเนื้อหาและ ภาพ ตัวอักษรสัมพันธ์กับเรื่องที่อธิบาย วัสดุใช้ที่มีอยู่ หรือหาได้ง่ายในท้องถิ่น ไม่ควรจะเป็นวัสดุที่มีผิวมันสะท้อนแสงเพราะ อ่านยาก และควรติดตั้งในบริเวณที่มองเห็น 180 องศา อาจมีหลังคาแผ่นป้ายตามความเหมาะสม ซึ่งในงานวิจัยนำหลักการที่ระบุ มาออกแบบและสร้างป้ายบอกเรื่องราว แหล่งท่องเที่ยว

5. การขออนุญาตติดตั้งป้าย
ในแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และปลอดภัย อำนวยความสะดวกแก่ ผู้ใช้บริการ ให้เป็นไปตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกรมทางหลวงชนบท ทั้งลักษณะต้องเป็นกระดานป้าย สร้างขนานกับเขตทางหลวง ตำแหน่งต้อง อยู่ก่อน หรือทางแยกทางหลวงต่าง ๆ หรือ บริเวณที่พักริมทาง โดยกรมทางหลวงชนบทจะเป็นผู้พิจารณากำหนดประเภท และมาตรฐานของป้าย รวมทั้งตำแหน่ง ติดตั้งป้ายที่เหมาะสม อาจต้องเสียค่าใช้จ่าย เขตทางหลวง เมื่อป้ายเกิดการชำรุดเสียหายไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้ขออนุญาตจะต้อง เป็นผู้ดำเนินการซ่อมแซม ผู้ขออนุญาต จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในหนังสือ ขออนุญาต และสงวนสิทธิที่จะยกเลิกการ ขออนุญาต โดยมีต้องแจ้งเหตุความจำเป็น ใด ๆ ต่อผู้ขออนุญาต ทั้งนี้ ให้ผู้ขออนุญาต

ยื่นความจำนงตามแบบหนังสือขออนุญาต ติดตั้งป้ายในเขตทางหลวงของกรมทางหลวงชนบทที่กำหนดต่อสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดนั้น ๆ พร้อมแบบแปลน และเอกสาร ซึ่งเจ้าหน้าที่จะนัดหมายกับผู้ ขออนุญาตเพื่อทำการตรวจสอบสถานที่ขอ อนุญาตติดตั้งป้ายก่อนที่จะอนุญาต และ เมื่อได้รับอนุญาตให้ติดตั้งป้ายตามเงื่อนไข ที่กำหนด ทั้งนี้ ก่อนการออกแบบและสร้าง ป้ายบอกเรื่องราวได้มีการขออนุญาต หน่วยงานที่ดูแลและเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จาก นักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ดังเช่นงานของ อภิญา บุญนิยม (2556 : 103) ศึกษาความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากป้าย สื่อความหมายธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า ผู้มาเยือนมีความต้องการใช้ ประโยชน์ในด้านการเสริมสร้างจิตสำนึก ด้าน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมากที่สุด มีระดับการใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจโดยรวม ทุกองค์ประกอบ ไม่ต่างจากงานของ ชรินทร์ญา กล้าแข็งและคณะ (2557 : 373) ศึกษาการเพิ่มมิติการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย พบว่า มีการออกแบบและจัดทำ ป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับอำเภอด่านซ้าย บุคคลสำคัญและเรื่องราวงานประเพณีบุญ

หลวงและผีตาโขนในพิพิธภัณฑ์วัดศรีภูมิ วัดศรีภูมิ บ้านนาหอ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และงานของวิศิษฐ์ศิริ ชูสกุลและคณะ (2557 : 375 - 377) ศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย พบว่า ได้มีการออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวในรูปแบบนิทรรศการฝาผนังเกี่ยวกับวัดและงานประเพณีบุญหลวงและผีตาโขน 4 วัด ได้แก่ วัดศรีภูมิ บ้านนาหอ วัดโพนชัย บ้านเดิน วัดโพธิ์ศรีนาเวียงใหญ่ บ้านนามแท่งและวัดศรีสะอาด บ้านนามแท่ง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และสอดคล้องกับงานของ Doug and Gregory (2004) ศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้การสื่อความหมายประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า 1) โปรแกรมสื่อความหมายจะต้องสัมพันธ์กับผู้มาเยือน 2) ต้องมีการใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ 3) ต้องบรรลุความต้องการพื้นฐาน 4) สามารถเผยแพร่สู่สาธารณะชน ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กล่าวถึงการออกแบบสารและสื่อที่นำมาช่วยในการดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในงานวิจัยได้นำหลักการจากนักวิชาการหลายๆ ท่านมาศึกษาก่อนจะออกแบบสารและจัดสร้างป้ายบอกเรื่องราวแหล่งท่องเที่ยว

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสมผสานในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนบุคคลจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เป็นเจ้าของพื้นที่ตามเส้นทางจักรยาน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สื่อมวลชน นักปั่นจักรยาน นักท่องเที่ยวและชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 400 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Random Sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) มาจากกลุ่มเดียวกัน ทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบระดมสมอง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและเชิงปริมาณ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยานในการจัดทำเนื้อหาสารสำหรับป้ายบอกเล่าเรื่องราว อำเภอเมือง จังหวัดเลย

1.1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ การเปิดรับสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ในภาพรวมทั้ง 3 สาย อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สายที่ 3 "เส้นทางเที่ยวธรรมชาติ" ได้แก่ 1) สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา มหาราชินี (ป่าเลิงใหญ่) 2) สวนเฉลิมพระเกียรติ 77 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2552 3) สวนร่วมใจเฉลิมพระเกียรติ (สวนสาธารณะกุดป่อง) และ 4) วนอุทยานภูบ่อปิด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทัศนียภาพสวยงาม ร่มรื่น อากาศปลอดโปร่ง รongลงมา คือ แหล่งเรียนรู้ เพิ่มประสบการณ์ทางธรรมชาติ และความสมบูรณ์โดดเด่นของธรรมชาติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แหล่งทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย ประเพณี ถ่ายรูป พักผ่อน ฯลฯ รongลงมา คือ สายที่ 2 "เส้นทางเล่าขานตำนานเมืองเลย" ได้แก่ 1) พิพิธภัณฑ์เมืองเลย 2) นิทรรศการวิถีไทย วิถีถิ่นไทยเลย 3) พระแก้วเมืองเลย (พระรัตนบุรีศรีเมืองเลย) ณ หอนาฬิกา 4) ศาลพระหลักเมือง ศาลเจ้าพ่อกุดป่อง และศาลบรรพชนบึงเก่ากงม่า 5) พระศรีสงคราม 6) ชุมชนบ้านแฮ่ 7) พระบรมรูปทรงม้าจำลอง สมเด็จพระปิยมหาราช ประจำจังหวัดเลย 8) อนุสรณ์สถานผู้เสียสละในพื้นที่ พตท. 1718 และ 9)

มูลนิธิสว่างคีรีธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สัมผัสบรรยากาศเก่า ๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่และสัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลายจากแหล่ง รongลงมา คือ เรียนรู้ประวัติศาสตร์เรื่องเล่าแต่ครั้งอดีต และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สายที่ 1 "เส้นทางธรรมไหว้พระนมัสการพระพุทธ" ได้แก่ 1) วัดทับมิ่งขวัญ 2) วัดศรีบุญเรือง 3) ตามรอยกำเนิดหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดโพธิ์ชัยมงคล 4) วัดศรีวิชัยวนาราม 5) วัดศรีภูมิ และ 6) วัดศรีสุทธาวาส (พระอารามหลวง) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พระเกจิอาจารย์เป็นที่นับถือ รongลงมา คือ มีความโดดเด่นของศิลปะสิ่งก่อสร้าง งานปั้น งานหล่อ แกะสลัก และความงดงามของลวดลายฝาผนัง ภาพเขียน ภาพวาด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วัดถุ่มงคลที่นำไปบูชาให้เกิดความเป็นสิริมงคล

1.2 ผลการวิจัยคุณภาพ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวสายที่ 1 "เส้นทางธรรมไหว้พระนมัสการพระพุทธ" นำเสนอสิ่งดึงดูดใจเพื่อสร้างความรู้และความสนใจให้นักท่องเที่ยวประกอบด้วย 1) วัดทับมิ่งขวัญ สิ่งดึงดูดใจ ศูนย์ปฏิบัติกรรมฐานโดยการ

เจริญสติแบบเคลื่อนไหว เป็น "เกาะพุทธธรรม" โดยอดีตเจ้าอาวาส หลวงพ่อเทียน จิตตสุโก 2) วัดศรีบุญเรือง สิ่งดึงดูดใจ พระพุทธมณฑลศรีบุญเรืองมีเมืองเลย หลวงพ่อศรีบุญเรืองวิสุทธิ และประดิษฐานบูรพมหากษัตริย์ตั้งบริเวณด้านหน้าวัด 3) วัดโพธิ์ชัยมงคล สิ่งดึงดูดใจ เป็นวัดแห่งแรกของหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ที่บวชเป็นสามเณร ถือเป็นถิ่นกำเนิดของพระอริยสงฆ์พร้อมกราบไหว้รูปเหมือนและมณฑปหลวงปู่แหวน 4) วัดศรีวิชัยวนาราม สิ่งดึงดูดใจ รูปปั้นยักษ์ 2 ตน หน้าอุโบสถ เจดีย์เสาเอก และพระเจดีย์มหาเถรานุสรณ์ 5) วัดศรีภูมิ สิ่งดึงดูดใจ หลวงพ่อใหญ่พระประธานปางมารวิชัย ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น พระพุทธมิ่งมงคลเมืองปางมารวิชัยศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น 6) วัดศรีสุทธาวาส "พระอาราหลวงชั้นตรี" สิ่งดึงดูดใจ พระพุทธศิลามงคลมิ่งเมือง พระปางประทับยืนห้ามสมุทร พระบรมสารีริกธาตุเจดีย์ พิพิธภัณฑสถานเก็บรักษา และหุ่นขี้ผึ้งพระธรรมวราลังการ (หลวงปู่ศรีจันทร์) มณฑปหลวงพ่อกิน และศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนา แผนกธรรม - แผนกบาลี - แผนกสามัญ **สายที่ 2 "เส้นทางเล่าขานตำนานเมืองเลย"** ประกอบด้วย 1) พิพิธภัณฑสถานเมืองเลย สิ่งดึงดูดใจ โซนที่ 1 มารู้จักเมืองเลย โซน 2 ย้อนประวัติศาสตร์ โซนที่ 3 รวมเผ่าชนทุก

เหล่า โซนที่ 4 วัฒนธรรมก่อนกำเนิดเมือง โซนที่ 5 ยุทธศาสตร์และอาณาเขต โซนที่ 6 การบริการและการปกครอง และ โซนที่ 7 สรรเสริญพระบารมี 2) นิทรรศการวิถีไทย วิถีถิ่นไทเลย สิ่งดึงดูดใจ ส่วนที่ 1 ห้องเฉลิมพระเกียรติ ส่วนที่ 2 ห้องวิถีไทย วิถีถิ่นไทเลย ส่วนที่ 3 ห้องมองอยู่มองกิน (ที่อยู่กิน) ส่วนที่ 4 ห้องมูลมัง และ ส่วนที่ 5 ห้องวิถีอาเซียน 3) พระแก้วเมืองเลย สิ่งดึงดูดใจ องค์พระแก้วเมืองเลย ที่หล่อด้วยสำริดเสมือนจริงตามรูปแบบพุทธศิลป์จำลอง สูง 1 เมตร 59 เซนติเมตร 4) ศาลประจำจังหวัดเลย มี 3 ศาล ได้แก่ (1) ศาลพระหลักเมือง สิ่งดึงดูดใจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชพระราชนิพนธ์เสนาบดีศาลหลักเมือง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระสุหร่าย และทรงเจิมองค์เสาหลักเมือง จังหวัดเลย เพื่อความเป็นสิริมงคล (2) ศาลเจ้าพ่อภูดป้อง สิ่งดึงดูดใจ เป็นศาลสถิตดวงวิญญาณเจ้าเมืองผู้มีเมตตาธรรม เป็นเจ้าไทเลยรวมทั้งวิญญาณนักรบผู้เสียสละปกป้องบ้านเมือง (3) ศาลบรรพชนปึงเถ่ากงม่า สิ่งดึงดูดใจ ความงดงามที่วิจิตรบรรจงสร้างเพื่อให้คนไทยเชื้อสายจีนได้สักการะบูชารำลึกถึงบรรพชนที่นำพาเข้ามาจนได้มีถิ่นฐานพักพำอาศัย ประกอบสัมมาชีพ สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ลูกหลานและได้ตอบแทนคุณแผ่นดิน 5) พระศรีสงคราม

สิ่งดึงดูดใจ ประวัติความเป็นมาพระศรี
สงครามและการสร้างศาลาโองการว่า
ราชการประชุมกรรมการเมือง เป็นที่ประชุม
แห่งแรกที่ได้จัดระเบียบแบบแผนการ
ปกครองท้องที่ รวมทั้ง วิจารณ์การรวบรวม
กำลังพลชาวบ้านรักษาดินแดนสยาม ขับไล่
ศัตรูต่างชาติที่เข้ามาล่อลวงล้าอาธิปไตยใน
อาณาเขตเมืองเลย ก่อนจะพัฒนา
ปรับเปลี่ยนมาเป็นจังหวัดเลย 6) ชุมชน
บ้านแฮ่ สิ่งดึงดูดใจ ความเป็นมาของ
"ชุมชนบ้านแฮ่" ที่เป็นศูนย์กลางของเมือง
เลย ได้รับโปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้นเป็นเมืองตาม
ชื่อของแม่น้ำ ตอนปลายรัชกาลที่ 4 ปี พ.ศ.
2396 ต่อมาได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น
"จังหวัดเลย" เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.
2450 รวมทั้งบรรพบุรุษแรกเริ่มที่มาตั้ง
รกรากที่บ้านแฮ่ ได้แก่ 4 ตระกูล คือ สุวรรณ
สิงห์ (เมืองแสน) โกมาสถิตย์ (เมืองโสม ศรี
ทัดจันทรา (เมืองจันทร์) และจันทะฟอง
สันนิษฐานว่า ทั้ง 4 ตระกูล มาตั้งบ้านเรือน
อยู่ตามแนว 2 ฝั่งห้วยน้ำหมาน (บ้านแฮ่)
ได้ร่วมกันสร้างวัดศรีภูมิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2220
ทำให้ทราบว่า บ้านแฮ่นั้นเป็นชุมชนที่มีผู้คน
อยู่หนาแน่น มีความเจริญและเป็นปึกแผ่น
มานานกว่า 300 ปี 7) พระบรมรูปทรงม้า
จำลอง สมเด็จพระปิยมหาราช จังหวัดเลย
สิ่งดึงดูดใจ หุ่นปั้นเททองพระบรมรูปทรงม้า
จำลอง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ผู้คนได้กราบไหว้
สักการบูชา 8) อนุสรณ์สถานผู้เสียสละใน

พื้นที่ พตท. 1718 สิ่งดึงดูดใจ สร้างขึ้นเพื่อ
รำลึกถึงคุณความดีประกาศเกียรติคุณแก่ผู้
เสียสละ พลีชีพเพื่อชาติ ทำให้พื้นที่รอยต่อ
จังหวัดเลย-อุดรธานี-หนองคาย สงบ
เรียบร้อยสู่ภาวะปกติ อีกทั้งเป็นเครื่อง
เตือนใจให้อนุชนรุ่นหลังได้ทราบและสำนึก
ในความรักชาติ สมควรสมานสามัคคี พร้อม
ที่จะจรรโลงประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า
มั่นคงวัฒนาถาวรต่อไป และ 9) มุลินนิสวาง
ศรีธรรม สิ่งดึงดูดใจ อาคารวิหารมหาพุทธช
ยันตี เทวสถานสูงเยี่ยงไข่ กว้าง 44 เมตร
ลึก 80 เมตร รองรับ พระแก้วมรกต พระ
มหาโพธิสัตว์ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์
พระพุทธรูป เทพเจ้า องค์ศาสดาบุรพาจารย์
เทพกำเนิด - เทพจุติ หมอเทวดา มารดา
แห่งดวงดาว - แห่งสวรรค์ องค์ปราชญ์ขงจื้อ
พระประจำวันเกิด พระศิวะ พระพิฆเนศวร
หลวงปู่ทวด สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต
พรหมรังสี) นอกจากนั้น ภายในวิหารมหา
โพธิสัตว์กวนอิมพันกร มีฐานดอกบัวสูงสุด
รองรับพระแม่กวนอิมพันกรทำด้วย
ทองเหลืององค์ใหญ่ที่สุดในโลก ชั้นที่ 3
รองรับ องค์พระโพธิสัตว์ ชั้นที่ 2 รองรับ พระ
ศรีอริยเมตไตรยพุทธเจ้า พระอรหันต์ พระ
โพธิสัตว์ และพระพุทธเจ้าทรงเครื่อง และ
ชั้นที่ 1 รองรับ พระศรีอริยเมตไตรยโพธิสัตว์
และสายที่ 3 "แหล่งเรียนรู้ เพิ่ม
ประสบการณ์ทางธรรมชาติ"
ประกอบด้วย 1) สวนสาธารณะเฉลิมพระ

เกียรติ 60 พรรษา มหาราชินี (ปาเลิงใหญ่) สิ่งดึงดูดใจ สวนพักผ่อนหย่อนใจของชาวเมืองเลย ทั้งอุทยานไม้ไทย ไม้ดอก ไม้ประดับ ที่สวยงามรื่น 2) สวนเฉลิมพระเกียรติ 77 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม 2552 สิ่งดึงดูดใจ เป็นสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกาย และถ่ายรูป ลักษณะเป็นลานโล่งปลอดโปร่ง ปลูกหญ้าเต็มพื้นที่ ประดับด้วยไม้พุ่มล้อมรอบ 3) สวนร่วมใจเฉลิมพระเกียรติ (สวนสาธารณกุดป่อง) สิ่งดึงดูดใจ เป็นสวนสุขภาพเพื่อให้ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจ และออกกำลังกาย เป็น “ปอด” ของชาวเมืองเลย มีสวนหย่อมล้อมรอบสวยงาม มีพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ปลูกไว้หลายชนิด รวมทั้งสนามหญ้า ศาลาพักผ่อน สะพานทอดข้ามลำน้ำกุดป่อง และ 4) วนอุทยานภูบ่อบิด สิ่งดึงดูดใจ เป็นสถานที่ที่ตั้งใกล้เมืองเลยเพียง 5 กิโลเมตร สภาพภูมิอากาศเย็นสบาย เพลิดเพลินไปกับทิวไร่ ไม้แดง ไม้ประดู่ กระบาก ตะเคียนทอง มะค่าโมง และพวกสัตว์ป่า จุดชมวิว จุดถ่ายภาพ “ถ้าพระ” “ถ้าลอด” และชมทะเลหมอก ชมพระอาทิตย์ ชมวิวเมืองเลยระดับสูงใกล้ลิบมีทิวเขาล้อมรอบอย่างสวยงาม 360 องศา

2. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การออกแบบเนื้อหาสาระและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

เชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยานอำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผลการวิจัยปริมาณ พบว่า 1) ความต้องการการออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยานอำเภอเมือง จังหวัดเลย ในแต่ละรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของส่วนของความสมบูรณ์ และถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความน่าสนใจในการนำเสนอเนื้อหา รองลงมา คือ ความครบถ้วนของเนื้อหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำเสนอตรงตามวัตถุประสงค์ 2) ความต้องการด้านเนื้อหาของงานนำเสนอเนื้อหาภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา รองลงมา คือ การจัดวางภาพในแต่ละหน้าที่ความเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจน 3) ความต้องการการออกแบบส่วนของภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สีพื้นหลัง รองลงมา คือ ขนาดความสมดุลของภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ลักษณะของสีและความน่าสนใจของภาพที่ใช้ประกอบ 4) ความต้องการการออกแบบส่วนของตัวอักษร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

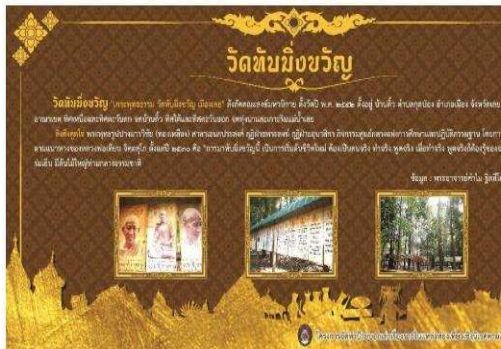
เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้สี รองลงมา คือ รูปแบบของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอและ ความหนาแน่นของข้อความในและ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ และ 5) ความต้องการการออกแบบส่วนของการเชื่อมโยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การออกแบบความเชื่อมโยงมีความน่าสนใจชวนติดตาม รองลงมา คือ ความเหมาะสมของการออกแบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสมบูรณ์ของการเชื่อมโยงภาพและตัวอักษร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความต้องการการออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความต้องการการออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความต้องการคุณภาพป้ายด้านเนื้อหา			
1.1 ด้านเนื้อหาส่วนของความสมบูรณ์และถูกต้อง			
1. ความน่าสนใจในการนำเสนอเนื้อหา	4.63	0.53	มากที่สุด
2. ปริมาณเนื้อหาในแต่ละหน้า	4.56	0.49	มากที่สุด
3. การนำเสนอตรงตามวัตถุประสงค์	4.30	0.58	มาก
4. ความถูกต้องของเนื้อหา	4.54	0.53	มากที่สุด
5. ความครบถ้วนของเนื้อหา	4.57	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.52	0.39	มากที่สุด
1.2 ด้านเนื้อหาส่วนของการนำเสนอเนื้อหาภาพ			
1. ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา	4.78	0.46	มากที่สุด
2. ภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจน	4.07	0.42	มาก
3. การจัดวางภาพในแต่ละหน้ามีความเหมาะสม	4.43	0.60	มาก
4. ขนาดของภาพประกอบมีความเหมาะสม	4.28	0.48	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	0.30	มาก
2. ความต้องการคุณภาพป้ายด้านการออกแบบ			
2.1 การออกแบบส่วนของภาพ			
1. ความเหมาะสมของภาพกราฟิกที่ใช้ประกอบ	4.58	0.62	มากที่สุด
2. ลักษณะของสีและความน่าสนใจของภาพที่ใช้ประกอบ	3.98	0.52	มาก
3. สีพื้นหลัง	4.75	0.43	มากที่สุด
4. ขนาดความสมดุลของภาพ	4.65	0.47	มากที่สุด
5. ความคมชัดของภาพ	4.31	0.46	มาก
เฉลี่ยรวม	4.45	0.16	มาก
ความต้องการการออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.2 การออกแบบส่วนของตัวอักษร			
1. รูปแบบของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ	4.43	0.49	มาก
2. ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในการนำเสนอ	3.82	0.38	มาก
3. การใช้สีตัวอักษร	4.56	0.49	มากที่สุด
4. ความหนาแน่นของข้อความในแต่ละหน้า	4.43	0.49	มาก
5. ความชัดเจนของหัวข้อหรือส่วนที่เน้นข้อความสำคัญ	4.24	0.69	มาก
เฉลี่ยรวม	4.29	0.19	มาก
2.3 การออกแบบส่วนของเชื่อมโยง			
1. ความเหมาะสมของการออกแบบ	4.30	0.65	มาก
2. ความสมบูรณ์ของการเชื่อมโยงภาพและตัวอักษร	4.19	0.44	มาก
3. การออกแบบการเชื่อมโยงมีความน่าสนใจชวนติดตาม	4.59	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.36	0.19	มาก

จากนั้น นำข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการดังกล่าวมาออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราว โดยเลือกจากแหล่งที่ไม่มีป้ายการเล่าเรื่องแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ จำนวน 7 แหล่ง ได้แก่ วัดทับมิ่งขวัญ วัดโพธิ์ชัยมงคล วัดศรีภูมิ วัดศรีบุญเรือง วัดศรีวิชัย วัดเลยหลง และ พระแก้วเมืองเลย ดังภาพประกอบที่ 1

ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดทับมิ่งขวัญ

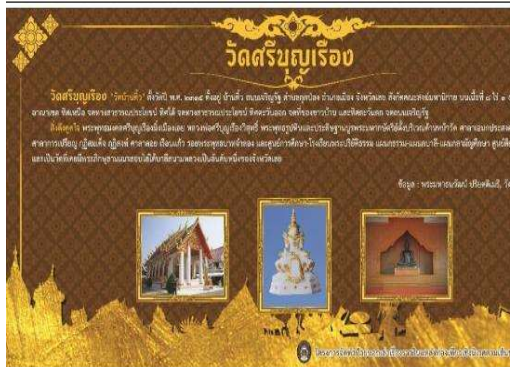
ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดโพธิ์ชัยมงคล

ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดศรีภูมิ

ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดศรีบุญเรือง

ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดศรีวิชัยนาราม

ออกแบบเนื้อหาสารและจัดทำป้ายบอกเรื่องราววัดพระแก้วเมืองเลย

ภาพประกอบที่ 1 การออกแบบเนื้อหาสาระและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ

นอกจากนั้น ทำการประเมินความพึงพอใจต่อเนื้อหาสาระและป้ายบอกเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาในป้ายบอกเรื่องราวครบถ้วน ถูกต้องและน่าสนใจและตัวอักษรในป้ายบอกเรื่องราว ใหญ่ อ่านง่าย สะดุดตา รองลงมามีค่าเฉลี่ยมาก คือ ภาพประกอบในป้ายบอกเรื่องราวสื่อความหมายชัดเจน คมชัด รูปแบบสีสันทสวยงาม และป้ายบอกเรื่องราวติดตั้งเผยแพร่ได้อย่างโดดเด่น เห็นได้ง่าย

อภิปรายผล

1. การเปิดรับสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดึงดูดใจ ตามเส้นทางจักรยานอำเภอเมือง จังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะตลอดเส้นทางมีแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการกราบไหว้วัดวาอารามเพื่อขอพรเป็นสิริมงคลจากสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ตามด้วยความเพลิดเพลินจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีตำนานเล่าขานจากเมืองเลย และชมแหล่งท่องเที่ยวที่รายล้อมไปด้วยธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเป็นรายด้านที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวสายที่ 3 "เส้นทางเที่ยวธรรมชาติ" โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และถึงแม้ว่า เส้นทางท่องเที่ยวสายที่ 1 "เส้นทางธรรมไหว้พระนมัสการพระพุทธ" จะมีลำดับที่ 3 ในการเปิดรับสาร แต่ก็มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมากเช่นกับเส้นทางท่องเที่ยว 2 ลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดเลย 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560) ที่ชี้ให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเลย มีความสวยงาม หลากหลาย เป็นที่สนใจและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย จึงก่อให้เกิดนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาสัมผัสธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศ ทิวทัศน์

ที่สวยงาม บรรยากาศในฤดูหนาวบนยอด
สูงของภูเขา ไม้ดอกเมืองหนาวนานาชนิด
 ฯลฯ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ
ประวัติศาสตร์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ พระธาตุ
ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต โบราณสถาน
โบราณวัตถุ ภาษาและวรรณกรรม ชุมชน
เก่าแก่ ตลอดจนพิธีกรรม การละเล่น
เทศกาลต่าง ๆ ศิลปะ หัตถกรรม ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธษ
ชุมงคล (2563 : 153) ศึกษาการพัฒนาตัว
บ่งชี้คุณค่าตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมย่านชุมชนเก่าในกรุงเทพฯ เพื่อ
ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารตราสินค้าแหล่ง
ท่องเที่ยว ที่ชี้ให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรม นั้น ย่อมต้องพิจารณาที่คุณภาพ
ของแหล่งท่องเที่ยว อันเป็นที่รับรู้ของ
นักท่องเที่ยว ตลอดจนมีภาพลักษณ์ที่ดี
ก่อน โดยจำเป็นต้องอาศัยทุนทาง
วัฒนธรรมของชุมชนที่มีเอกลักษณ์เป็นจุด
ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือน

นอกจากนั้น เหตุผลการเลือก
เปิดรับสารแหล่งท่องเที่ยวสายที่ 3 "เส้นทาง
เที่ยวธรรมชาติ" ภาพรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมาก อาจด้วยเหตุผลในเรื่อง
ทัศนียภาพสวยงาม ร่มรื่น อากาศปลอด
โปร่ง ร่องลงมา คือ แหล่งเรียนรู้ เพิ่ม
ประสบการณ์ทางธรรมชาติ และความ
สมบูรณ์โดดเด่นของธรรมชาติ และแหล่ง

ทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย ประเพณี
ถ่ายรูป พักผ่อน ฯลฯ รวมทั้งอาจเนื่องจาก
เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริเวณกว้างขวาง
สงบ ร่มรื่น สามารถมาได้พร้อมกับครอบครัว
หรือเป็นหมู่คณะ เพื่อทำกิจกรรมได้
หลากหลายแล้วแต่ละคนที่ชอบ เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวทางเล็กด่านอากาศที่ดีที่อยู่
กลางเมืองเลย ปั่นจักรยาน 2 ล้อ ไปมา
สะดวก ปลอดภัย มีที่จอดรถเป็นสัดส่วน มี
การปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก
พัฒนาเส้นทางจักรยาน โดยการ
ปรับพื้นที่เดิมให้เป็นลู่วัฒนที่มาตรฐาน
เพื่อส่งเสริมการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว
(Sports for Tourism) (กรมการท่องเที่ยว,
2557 : 1) ประกอบกับจังหวัดเลย ในสมัยที่
นายวิโรจน์ จิระรังสรรค์ ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่า
ราชการจังหวัด ได้ให้ความสนใจการ
ท่องเที่ยวแบบไม่เอาถ่านหรือ “Low
Carbon Tourism” ด้วยการส่งเสริมและ
กระตุ้นให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวหันมา
ปั่นจักรยาน 2 ล้อ ยิ่งทำให้การท่องเที่ยว
แบบไม่เอาถ่านในจังหวัดเลยได้รับการ
กล่าวขานเป็นอันดับต้น ๆ ที่นักท่องเที่ยว
ถวิลหาอย่างต่อเนื่อง จนความนิยมของนัก
ปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพพุ่งขึ้นสูงสุด ทาง
จังหวัดเลยร่วมกับเทศบาลเมืองเลย
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลยได้กำหนด
เส้นทางปั่นจักรยานท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อ
การปั่นจักรยานอย่างปลอดภัย (กลุ่มงาน

ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน
จังหวัดเลย, 2558 : ออนไลน์) ส่วนเส้นทาง
แหล่งท่องเที่ยวสายที่ 2 "เส้นทางเล่าขาน
ตำนานเมืองเลย" ก็มีระดับการเปิดรับ
ภาพรวมและรายด้านมากเท่าๆ กัน ก็อาจ
เป็นแหล่งที่มีพระเกจิอาจารย์เป็นที่นับถือ
รองลงมา คือ มีความโดดเด่นของศิลปะ
สิ่งก่อสร้าง งานปั้น งานหล่อ แกะสลัก และ
ความงดงามของลวดลายฝาผนัง ภาพเขียน
ภาพวาด และมีวัดถ้ำมุงคที่นำไปบูชาให้
เกิดสิริมงคลได้ และสายที่ 1 "เส้นทางธรรม
ไหว้พระนมัสการพระพุทธ" มีการเปิดรับ
ภาพรวมและรายข้อในระดับมาก ที่เกี่ยวกับ
สามารถสัมผัสบรรยากาศเก่า ๆ ที่มี
เอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่และสัมผัส
วัฒนธรรมที่หลากหลายจากแหล่ง
รองลงมา คือ เรียนรู้ประวัติศาสตร์เรื่องเล่า
แต่ครั้งอดีต และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
โบราณสถาน

2. การออกแบบและจัดทำป้ายบอก
เรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่นักท่องเที่ยว
ต้องการ ซึ่งผลการการสำรวจเพื่อนำมา
ประกอบการจัดทำ ระบุให้เน้นคุณภาพด้าน
เนื้อหาให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง มี
ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา กลมกลืน
กับสีพื้นหลัง การให้สีตัวอักษร ไม่ควรให้
หนาแน่นของข้อความ ประการสำคัญต้อง
เชื่อมโยงไปด้วยกันทั้งเนื้อหา ภาพ และส่วน

ประกอบการออกแบบ ก่อนนำไปจัดทำป้าย
และเผยแพร่ในแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีป้าย
การเล่าเรื่องแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ เพื่อให้
โดดเด่น ดึงดูดความสนใจและเชิญชวน
นักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยว พร้อมได้รับ
ความรู้ เกิดความเข้าใจและมีส่วนร่วม
รับผิดชอบในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ดัง
แนวคิดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเน้น
การเผยแพร่ การกระจายข่าวสาร เรื่องราวที่
ต้องอาศัยเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด
เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ เชื่อถือ
ศรัทธา เกิดความนิยมชมชอบและให้ความ
ร่วมมือ (ปฤษฎางค์ จันทน์บุญเรือง, 2562 :
18) และเมื่อทำการออกแบบและนำป้าย
ออกเผยแพร่ไปยังแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทำ
การสำรวจความพึงพอใจต่อป้ายบอก
เรื่องราว ก็พบว่า มีการตอบรับมาทางที่ดี
เป็นที่พึงพอใจในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานของ ชรินทร์
ญา กล้าแข็งและคณะ (2557 : 373) ศึกษา
การเพิ่มมิติการประชาสัมพันธ์แหล่ง
ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย
จังหวัดเลย พบว่า ก่อนทำป้ายก็ต้องมีการ
ออกแบบ แล้วค่อยจัดทำป้าย
ประชาสัมพันธ์บอกเรื่องราวเกี่ยวกับอำเภอ
ด่านซ้าย บุคคลสำคัญและเรื่องราวงาน
ประเพณีบุญหลวงและผีตาโขน
ในพิพิธภัณฑวัตถุศรีภูมิ วัดศรีภูมิ บ้านนาหอ

อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย นอกจากนั้น รายชื่อที่ศึกษาก็ยังยืนยันให้มีความสำคัญ เนื้อหาและการออกแบบในป้ายบอกเรื่องราวครบถ้วน ถูกต้องและน่าสนใจ และ ตัวอักษรในป้ายบอกเรื่องราว ใหญ่ อ่านง่าย สะดุดตา ภาพประกอบในป้ายบอกเรื่องราวสื่อความหมายชัดเจน คมชัด รูปแบบสีเส้นสวยงาม และป้ายบอกเรื่องราว ติดตั้งเผยแพร่ได้อย่างโดดเด่น เห็นได้ง่าย สอดคล้องกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2556 : ออนไลน์) ที่ระบุว่า ป้ายบอกเล่าเรื่องราวมีการออกแบบขนาดตัวอักษรที่ใหญ่มองเห็นแต่ไกล มีรูปภาพประกอบสวยงาม ใช้สีตัดกันระหว่างตัวอักษรและสีพื้น ข้อความอ่านเข้าใจง่ายสั้นชัดเจนได้ใจความ และติดตั้งโดดเด่นบนเสาที่พอมะกับระดับสายตา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 การปั่นจักรยานเพื่อท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 7 แหล่ง ได้แก่ วัดทับมิ่งขวัญ วัดโพธิ์ชัยมงคล วัดศรีภูมิ วัดศรีบุญเรือง วัดศรีวิชัย วัดเลยหลง และ พระแก้วเมืองเลย ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานระดับนโยบาย เช่น จังหวัดเลย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเลย เทศบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย ควรมีการ

ขับเคลื่อนมาตรการการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาเส้นทางให้เป็นลู่จักรยานให้ต่อเนื่องเชื่อมโยงพื้นที่ให้เพิ่มขึ้น

1.2 ป้ายบอกเรื่องราวนับเป็นสื่อที่มีศักยภาพในการเล่าเรื่องทำให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ เข้าใจ ประทับใจในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานระดับนโยบาย ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและอบรมให้เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวสามารถออกแบบและจัดทำป้ายบอกเรื่องราวให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ป้ายบอกเรื่องราวเป็นเพียงสื่อประเภทเดียวที่ศึกษา หากต้องการให้ครอบคลุมนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ควรเพิ่มการศึกษาช่องทางเผยแพร่ รวมทั้งประเภทอื่น

2.2 การศึกษาในครั้งนี้เลือกพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยานในเขตอำเภอเมือง ดังนั้นควรขยายแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยานไปยังอำเภออื่น ๆ

2.3 ศักยภาพของเจ้าของพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญในการทำสื่อเพื่อเล่าเรื่องสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น ควรมีการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพด้านความรู้ การออกแบบและจัดสร้างสื่อประชาสัมพันธ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการท่องเที่ยว. (2557). **จัดโซนนิ่ง "12 เมืองต้องห้าม...พลาด"**. กรุงเทพฯ : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร. (2557). **แผนพัฒนาจังหวัดเลย 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560)**. เลย : สำนักงานจังหวัดเลย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). **การจัดทำป้าย**. ค้นเมื่อ 6 กันยายน 2559, จาก <https://www.thai.tourismthailand.org>.

กุลฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา. (2557). **ท่องเที่ยวไทยไม่เอาถ่าน**. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2559, จาก <http://www.dhevil.com/crisiswatch/23lowcarbon.docx>.

ชรินทร์ญา กล้าแข็งและคณะ. (2556 - 2557). **การเพิ่มมิติการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย**. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

นิตยสาร MBA Magazine E-Book. (2559). **เที่ยวใหม่สไตล์ "Low Carbon Tourism" @ เกาะหมาก**. ค้นเมื่อ 5 กันยายน 2559, จาก <http://mbamagazine.net/index.php/blog2/907-low-carbon-tourism>.

ปณฐฎา จันทรบุญเรือง. (2562). **การจัดทำป้ายบอกเล่าเรื่องราวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเส้นทางจักรยาน จังหวัดเลย**. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พิทักษ์ ชุมงคล. (2563). **การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณค่าตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมย่านชุมชนเก่าในกรุงเทพฯ เพื่อประยุกต์ใช้ในการสื่อสารตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยว**. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรม นิด้า. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563) : 153.

เพชรรัตน์ น้อยวรรณ. (2559). **เส้นทางจักรยาน** : เลย, จังหวัดเลย.

วิศิษฐ์ศิริ ชูสกุลและคณะ. (2557). **การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย**. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

สุธี ปิงสุทธีวงศ์และคณะ. (2554). **โศกนาฏกรรมองค์กรหลงทิศ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.

เสาวลักษณ์ พิธิษฐไพบูลย์. (2558). **5 วิธีเที่ยวใหม่ สไตล์ Low Carbon**. ค้นเมื่อ 5 กันยายน 2559, จาก <http://www.thaihealth.or.th>.

อภิญญา บุญนิยม. (2556). **ความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์ป่าสีเขียวความหมายธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่**. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุทยาน นันทนาการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
อุดม เชยกิจวงศ์และคณะ. (2554). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.

ภาษาอังกฤษ

Doug and Gregory. (2004). **Aviation Planning Group Manager**.
ค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2560, จาก <https://www.cmtengr.com>.
Hector Ceballos-Lascurain. (1991). **Tourism, ecotourism and protected areas park**.
2 (3), pp. 31-35.
The Ecotourism Society. (1991). **The Ecotourism Society's definition**. The Ecotourism Society Newsletter.
Yamane. (1967). **Taro Statistic : An Introductory Analysis**. New York : Harper & row.